

Dosarul nr. 2r-616/18

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani) Gr. Cazacu

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) L. Bulgac, S. Gîrbu, Gr. Dașchevici

Î N C H E I E R E

4 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Sorochin Iurii,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sorochin Iurii
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,
împotriva încheierii din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a
dat curs cererii de apel depuse de Sorochin Iurii,

c o n s t a t ă :

La 20 noiembrie 2017, Sorochin Iurii a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,
acțiunea depusă de Sorochin Iurii a fost respinsă.

La data de 19 aprilie 2018, Sorochin Iurii a declarat apel nemotivat împotriva
hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 56).

Prin încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii
de apel depuse de Sorochin Iurii și s-a acordat termen de 10 zile din momentul
recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat în limba de stat.

La data de 18 iunie 2018, Sorochin Iurii a declarat recurs împotriva încheierii din
03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea
încheierii contestate și restituirea cauzei spre rejudecare.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a
recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 03 mai 2018.
Recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la data de 06 iunie 2018 (f.d.
66).

Astfel, recursul declarat la data de 18 iunie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva
încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza

copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul reține că la data de 19 aprilie 2018, Sorochin Iurii a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 56).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă.

Înscrisurile alăturate, redactate într-o limbă străină se depun în traducere, certificată în modul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 191 din 23 septembrie 2016, în vigoare de la 28 aprilie 2017), dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Sorochin Iurii și s-a acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat în limba de stat.

Verificând legalitatea încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.

La caz, Colegiul reține că cererea de recurs a fost depusă de Sorochin Iurii la 18 iunie 2018, după modificările operate prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018, în vigoare de la 1 iunie 2018.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri, decizii, ordonanțe), precum și a actelor unor alte autorități în cazurile prevăzute de lege.

Noua lege procedurală nu duce la modificarea efectelor juridice deja produse ca rezultat al aplicării legii abrogate și nu le desființează. De la data intrării în vigoare a noii legi procedurale, efectele vechii legi încetează dacă noua lege nu prevede altfel.

La caz, Colegiul reține că în anul 1989 limba moldovenească a fost declarată limba de stat, iar folosirea grafiei latine a fost reinstabilită.

În Declarația de Independență din 27 august 1991, Parlamentul Republicii Moldova a proclamat independența țării față de URSS, cu decretarea limbii române ca limbă de stat.

Constituția adoptată în anul 1994 a decretat ca limbă de stat limba moldovenească, funcționând pe baza grafiei latine.

Astfel, potrivit art. 13 din Constituție, limba de stat a Republicii Moldova este limba moldovenească și, în coroborare cu acesta, art. 24 din Codul de procedură civilă prevede că judecarea cauzelor civile în instanțele judecătorești se desfășoară în limba moldovenească.

Art. 4 din Constituție prevede că modul de funcționare a limbilor pe teritoriul Republicii Moldova se stabilește prin lege organică.

Conform art. 6 din Legea cu privire la funcționarea limbilor vorbite pe teritoriul Republicii Moldova nr. 3465 din 1 septembrie 1989, în relațiile cu organele puterii de stat, administrației de stat și organizațiilor obștești, precum și cu întreprinderile, instituțiile și organizațiile situate pe teritoriul Republicii Moldova, limba de comunicare orală sau scrisă - moldovenească sau rusă - o alege cetățeanul.

Conform art. 118 din Constituție, procedura judiciară se desfășoară în moldovenească.

Principiul utilizării limbii oficiale, care este prevăzut și în art. 9 din Legea cu privire la organizarea judecătorească, impune ca judecarea cauzelor să aibă loc în limba oficială a statului.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu conține dispoziții cu privire la limba utilizată în fața tribunalului, ci impune asigurarea gratuită, atunci când este cazul, a unui interpret.

Prin urmare, instanța de recurs reiterează faptul că discuțiile referitoare la accesul în justiție trebuie să se poarte în sfera legislației procesuale, care constituie legislația specială, nu în cea a unor legi generale.

Instanța de recurs menționează că Preambulul Declarației de Independență și Constituția sunt două acte fundamentale ce concurează referitor la denumirea limbii de stat a Republicii Moldova.

În acest sens, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 36 din 05 decembrie 2013 privind interpretarea art. 13 din Constituție în Corelație cu Preambulul Constituției și Declarația de Independență a Republicii Moldova, Curtea a hotărât că în cazul existenței unor divergențe între textul Declarației de Independență și textul Constituției, textul constituțional primar al Declarației de Independență prevalează.

Curtea a constatat că prevederea conținută în Declarația de Independență referitoare la limba română ca limbă de stat a Republicii Moldova prevalează asupra prevederii referitoare la limba moldovenească conținute în art. 13 din Constituție.

Deci, Colegiul reține că întrucât judecarea cauzelor civile se desfășoară în limba oficială a statului, cererile de chemare judecată nu vor putea fi depuse în instanța de judecată într-o altă limbă. Fără a diminua dreptul tuturor justițiabililor de a-și vorbi limba maternă în viața de zi cu zi, justiția se desfășoară în limba oficială a statului. Dacă este cazul, cei care nu o cunosc pot beneficia gratuit de dreptul la interpret.

Așadar, cererea de chemare în judecată redactată într-o altă limbă decât limba oficială a procesului trebuie însoțită de traducerea acesteia realizată de către un translator autorizat. Sarcina traducerii cererii de chemare în judecată formulată într-o altă limbă decât limba oficială a statului aparține celui care o prezintă, nu instanței de judecată.

Din aceste considerente, Colegiul apreciază că la pronunțarea încheierii de a nu da curs apelului, instanța de apel a obligat în mod justificat apelantul să prezinte cererea de apel motivată în limba română.

Mai mult ca atât, după cum rezultă din actele cauzei, la cererea de recurs Sorochin Iurii a anexat cererea de apel motivată în limba de stat (f.d. 70-72).

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul și de a menține încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Sorochin Iurii.

Se menține încheierea din 03 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sorochin Iurii împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Luiza Gafton

Dumitru Mardari